

Lekcja

Temat: Demokratyczne Ateny

1. Starożytna Grecja
  - a. Położenie:
    - Południowa Europa, Płw. Bałkański
  - b. Warunki naturalne:
    - brak wielkich rzek,
    - słabe warunki do rozwoju rolnictwa,
    - teren górzysty,
    - położenie nadmorskie,
    - rozbudowana linia brzegowa i bardzo duża ilość wysp.
  - c. II tys. p.n.e. – początek osadnictwa plemion greckich
  - d. Zajęcia mieszkańców:
    - Hodowla kóz i owiec
    - Uprawa oliwek, winorośli i w małej ilości zboża
    - Rzemiosło artystyczne, np. wyroby ceramiczne (wazy greckie pokryte malowidłami)
2. Hellada i Hellenowie - starożytni Grecy nie stworzyli jednolitego państwa, lecz mieszkali w niezależnych od siebie miastach-państwach (polis). Mimo tego podziału łączył ich wspólny język, kultura, obyczaje i religia. Ziemię, na której mieszkali nazywali Helladą, a siebie samych Hellenami.
3. Grecka polis (VIII w. p.n.e.)
  - a. Miasto-państwo greckie, posiadające własny obszar, prawa, władze i wojsko
  - b. Przyczyny powstawania polis:
    - Brak zagrożenia zewnętrznego i potrzeby zjednoczenia się, aby stawiać opór najazdom
    - Łącuchy górskie, tworzące naturalne granice wewnątrz Hellady
  - c. Ateny i Sparta – najważniejsze greckie polis
4. Demokracja ateńska (V w. p.n.e.)
  - a. Demokracja (gr. demos- lud, kratos – władza) – ustrój polityczny państwa, w którym wpływ na władzę posiadają wszyscy obywatele.
  - b. Prawa obywatelskie w Ateńskiej polis:
    - Pełnoletni mężczyźni, wolni i rodowici Ateńczycy
  - c. Zgromadzenie ludowe (eklezja)
    - W jego skład wchodził wszyscy obywatele Aten
    - Decydowało o najważniejszych sprawach polityki zagranicznej (np. wojna i pokój) i wewnętrznej (np. nakładanie podatków)
    - Decyzje podejmowane zgodnie z zasadą większości głosów
  - d. Urzędnicy
    - Wybierani przez zgromadzenie ludowe na roczną kadencję
    - Wprowadzali w życie postanowienia zgromadzenia ludowego
  - e. Perykles – dowódca wojskowy i polityk, uważany za twórcę ateńskiej demokracji
5. Typowe elementy zabudowy greckiej polis.
  - a. Akropol (gr. akropolis- górne miasto) – wzgórze otoczone murem, gdzie znajdowały się świątynie. W razie wojny służyło do obrony.
  - b. Agora – centralny plac w polis (rynek). Odbywały się tam spotkania towarzyskie, wystąpienia i przemowy polityczne, działalność handlowa.
  - c. Mury obronne – otaczały miasto i chroniły przed zagrożeniem zewnętrznym.